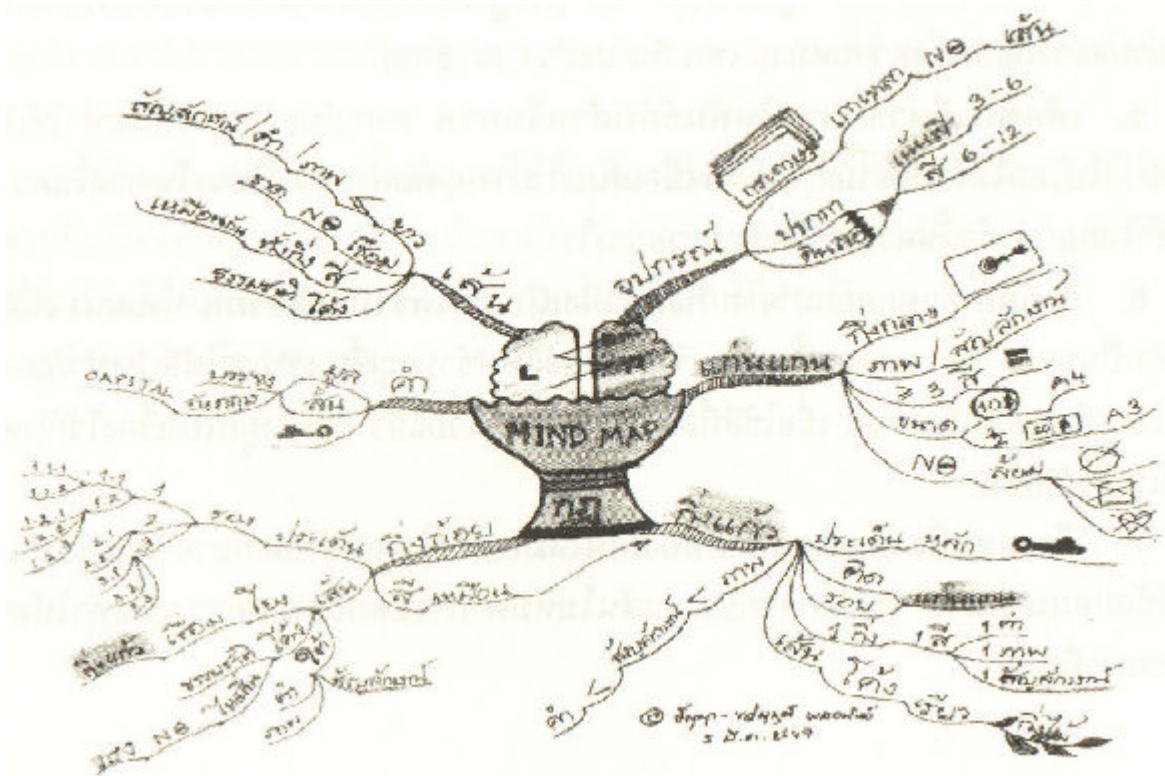


การสร้างแผนที่ความคิด (Mind Map)

7 ขั้นตอนในการเขียน Mind Map

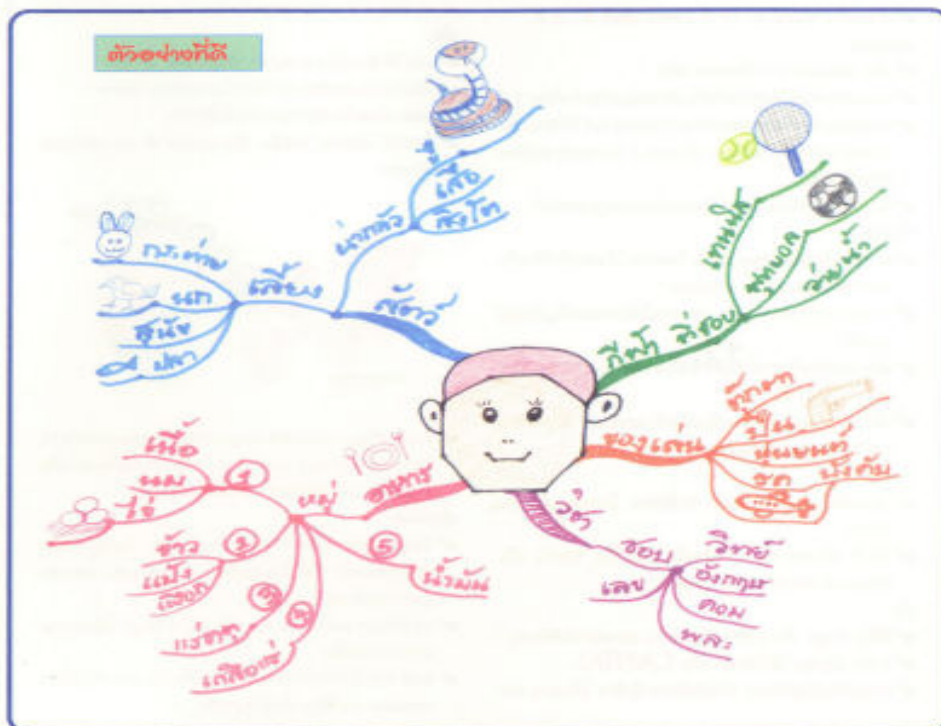
1. วางกระดาษเปล่าตามแนววงรี เริ่มจากกลางหน้า เพราะจะช่วยให้สมองมีอิสระในการคิดแผ่ขยาย แขนงกิ่งออกไปได้ทุกทิศทาง
2. ใช้รูปภาพ หรือ สัญลักษณ์ แทนประเด็นหลัก/หัวเรื่องที่เป็นแกนกลางของเรื่องที่นักเรียนกำลังคิด ที่ศูนย์กลางเรียกว่า **“แกนแกน”**
3. ใช้สีสันทันให้ทั่วทั้งแผ่น ช่วยเพิ่มชีวิตชีวาให้กับ **Mind Map** และช่วยเพิ่มความคิดสร้างสรรค์
4. เชื่อมโยง **“กิ่งแก้ว”** ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญเข้าไปกับ **“แกนแกน”** ซึ่งเป็นภาพอยู่ตรงกลาง และเชื่อม **“กิ่งก้อย”** หรือความคิดย่อยๆ แดกแขนงออกมาจาก **“กิ่งแก้ว”** ออกเป็นข้อที่ 2 และ 3 ตามลำดับ กิ่งทุกกิ่งต้องเชื่อมโยงติดต่อกัน เป็นการ เชื่อมโยงความคิด จะทำให้เข้าใจและจดจำได้ง่ายมากขึ้น
5. วาดกิ่งที่มีลักษณะเป็นเส้นโค้ง แทนที่จะเขียนเป็นเส้นตรง เส้นโค้งจะช่วยให้ดูเป็นธรรมชาติ และยังช่วยดึงดูดสายตาและต้องตาต้องใจมากขึ้น
6. ใช้ คำมูล เพียงคำเดียวที่สะท้อนใจความ หรือ ประเด็น สำคัญๆ เท่านั้น และหนึ่งคำมูลต่อหนึ่งกิ่งเท่านั้น คำหลักเพียงคำเดียวจะทำหน้าที่เหมือนเป็น **“ตัวคูณ”** ที่แตกแยกย่อยออกไปเกาะเกี่ยวกับสิ่งอื่นๆ
7. ใช้รูปภาพ ประกอบให้ทั่วทั้ง **Mind Map** ภาพต่างๆ ภาพ ก็เหมือนกับ **“แกนแกน”** มีความหมายเท่ากับคำพันคำ ดังนั้น ถ้านักเรียนใช้ภาพ 10 ภาพใน Mind Map ก็เท่ากับว่านักเรียนได้บันทึกคำนับหมื่นคำลงไปเรียบร้อยแล้ว



คำแนะนำในการปรับปรุง Mind Map

1. แก่นแกน (ภาพกลาง) มีขนาดพอเหมาะ ไม่เล็กหรือใหญ่เกินไป
2. ห้ามล้อมแก่นแกนด้วยเส้นลอมวงใดๆ ทั้งสิ้น ยกเว้นจะมีสัมผัสกับเรื่องนั้นๆ เช่น อาณาเขต เกาะหรือประเทศ ปกหนังสือ
3. เส้นของกิ่งแก้วต้องเชื่อมโยงต่อกับแก่นแกนเสมอ เส้นจะลอยอยู่ใดๆ ไม่ได้ ในกิ่งแก้วเดียวกัน กิ่งก้อยที่แตกออกมาก็ต้องเชื่อมต่อกันด้วย
4. คำยั้งสั้นยิ่งดี เป็นคำมูลได้ยิ่งดี ถ้าเป็นภาษาอังกฤษให้ใช้ตัวนำ หรือ CAPITAL
5. เส้นต้องมีความยาวสัมพันธ์กับคำหรือภาพ วาดเส้นยาวเท่าๆ กับคำ
6. กิ่งก้อย ที่แตกออกมาจาก กิ่งแก้วกิ่งเดียวกันควรมีสีเดียวกัน ทั้งแขนง เพื่อช่วยให้ จำง่าย จำเป็นๆ ไป
7. ต้องแตกกิ่ง ณ จุดสุดท้ายของเส้นเสมอ อย่าไปแยกกิ่งออกมาจากกลางเส้น
8. เวลาเขียนคำบนกระดาษ อย่าเขียนคำกลับหัวกลับหาง จะอ่านยาก เขียนเอียงไม่ควร เกิน 50 องศา
9. ไม่ควรใช้วลีหรือประโยคในมาดแม้ป เลือกคำที่สั้น กระชับ ตรงประเด็น
10. เส้นทุกเส้น ของทั้งกิ่งแก้วและกิ่งก้อยต้องโยงเชื่อมต่อกัน เพื่อให้ความคิดเชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่อง ไม่ขาดสาย
11. ห้ามเขียนภาพ หรือ คำแล้ว ล้อมด้วยวงกลมหรือรูปเหลี่ยม เพราะทำให้ความคิด ไม่ลื่นไหล
12. ห้ามเขียนคำ/ภาพปิดท้ายเส้น เพราะเป็นการปิดกั้นไม่ชวนให้เราคิดต่อ
13. ห้ามเขียนคำ/ภาพทั้งบนและใต้กิ่งเดียวกัน เช่น ภาษาไทยบนกิ่ง และภาษาอังกฤษใต้กิ่งเดียวกัน

ตัวอย่าง Mind Map ที่ถูกต้อง



จาก หนังสือ **Mind Map** กับการศึกษาและการบริหารความรู้
ผู้เขียน ขวัญฤดี พลอนันต์ และ รัชฎญา พลอนันต์